

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	192 Будівництво та цивільна інженерія. ОПП Сільськогосподарське будівництво.
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна.
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3. Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна.
Навчально-науковий інститут кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій. Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин.
Контактні дані розробника(ів)	Калініченко Олександр Володимирович, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент, ауд. 476, навчальний корпус № 4, e-mail: oleksandr.kalinichenko@pdau.edu.ua , тел.: (0532)56-98-24. Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kalinichenko-oleksandr-volodymyrovych .

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін як: Правознавство, Проектування сільських територій та об'єктів інфраструктури.
Компетентності	Загальні: ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел Фахові: СК02. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом
Результати навчання	РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії. РН10. Приймати та реалізовувати раціональні рішення з організації та управління будівельними процесами при зведенні об'єктів будівництва та їх експлуатації.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах, здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами, правова, політична, громадські соціальні навички, медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань щодо основних принципів та механізмів економічної діяльності у будівництві, розуміння процесів планування, фінансування, оцінки вартості та економічної ефективності будівельних проектів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Економіка будівельної галузі.
- Тема 2. Основні засоби будівельного підприємства.
- Тема 3. Оборотний капітал будівельного підприємства.

Тема 4. Персонал будівельного підприємства.
Тема 5. Продуктивність, мотивація та оплата праці в будівництві.
Тема 6. Витрати будівельного підприємства.
Тема 7. Інвестиційно-інноваційна діяльність будівельного підприємства.
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда;
- наочні методи: ілюстрування, демонстрування;
- практичні методи: вправи, практичні роботи;
- робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу;
- метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

- інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «мозковий штурм»;
- комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь;
- методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25 % бал. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.

- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproporyadok22.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf
---	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Економіка будівництва: навч. посіб. / за заг. ред. проф. С. Ф. Покропивного. Київ: КНЕУ, 2020. 240 с.
2. Економіка будівництва: навч. посіб. / за ред. І. М. Мниха. Львів: Магнолія, 2020. 368 с.
3. Економіка будівництва: навч. посіб. / Ю. Г. Гончаров, О. М. Жарова, І. О. Хоружа. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 250 с.
4. Коноваленко С. А., Козлов С. В. Економіка будівництва: навчальний посібник. Київ: Основа, 2023. 200 с.
5. Мартинюк О. В., Гринчук В. М. Економіка будівництва. Тернопіль: ТНТУ, 2021. 310 с.
6. Нестеренко В. Ю., Деділова Т. В., Юрченко О. В., Токар І. І. Економіка будівництва: навчальний посібник. Харків: ХНАДУ, 2021. 224 с.
7. Окландер Т. В. Економіка будівельного підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 364 с.
8. Савченко В. Ф., Сінченко О. В. Економіка будівництва. Київ: Вища освіта, 2022. 280 с.
9. Степаненко В. М. Основи економіки будівництва: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 268 с.

Допоміжні

1. Ажаман І. А. Економічні фактори розвитку промислового та цивільного будівництва в сільському господарстві України. *Економіка. Управління. Інновації*. 2021. № 1 (27). URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/handle/lib/14625>.
2. Ачкасов А. Є., Косяк А. П. Проблеми та перспективи забезпечення економічної безпеки будівельних організацій. *Бізнес-Інформ*. 2022. № 6. С. 41 – 47.
3. Будівництво агропромислових комплексів. *ReadyCon*. 2024. URL: <https://readycon.com.ua/articles/budivnyctvo-agropromyslovyh-kompleksiv>.
4. Будник М. І. Особливості формування вартості будівництва в Україні. *Економіка та держава*. 2021. № 5. С. 78 – 82.
5. Ващенко І. П., Зайцева І. І. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 312 с.
6. Губенко О. П. Інноваційні складові підвищення ефективності будівельних підприємств. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 12. С. 57 – 62.
7. Калініченко О. В. Розвиток інноваційної діяльності в Україні. Перспективи розвитку господарсько-фінансової діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2023. С. 6 – 12.
8. Калініченко О. В. Формування системи економічної безпеки підприємства. Сучасний стан та перспективи розвитку діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2022. С. 137 – 143.
9. Калініченко О. В., Совершенна П. С., Гаркавенко М. С. Сутність та особливості здійснення виробничо-комерційна діяльності підприємства та її ефективність. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 33. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-47>.
10. Камінська Т. Г. Управління вартістю будівельної продукції. Київ: КНУБА, 2020. 240 с.
11. Карплюк В. 2025 рік для будівельного ринку: виклики, можливості та прогнози. *ProfBuild*. 2025. URL: <https://www.profbuild.in.ua/uk/intervyu-2/6451-2025-rik-dlya-budivelnogo-rinku-vikliki-mozhливosti-ta-prognozi-interv-yu-z-seo-molodist-volodimirom-karplyukomProfbuild>
12. Латишева О. В., Сайко А. Д. Будівельна галузь України: сучасний стан та її роль у забезпеченні сталого розвитку національної економіки. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2 (56). С. 66 – 73.
13. Мінфін Індекс цін на будівельні роботи (2015 – 2025). Мінфін, 2025. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/buildprice/Індекс Мінфін>.
14. Паламарчук О. М., Петришина С. В. Будівельна галузь України: стан та прогнози. *Економіка та*

суспільство. 2023. № 47. С. 105 – 111.

15. Сидоренко В. А. Методика визначення вартості будівництва в сучасних умовах. *Будівництво України*. 2020. № 4. С. 45 – 49.

16. Скрипник О. В., Скрипник А. Л. Економічна циклічність в будівельній сфері: тенденції та закономірності. *Будівельне виробництво*. 2023. № 75. С. 15 – 32.

17. Титок В. В., Ємельянова О. М., Лаврухіна К. О. Реформа містобудування України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-28>.

18. Тищенко І. І., Петренко В. О. Сучасні аспекти економіки будівництва. *Економіка і організація управління*. 2021. № 2. С. 22 – 29.

19. Чумаченко І. В., Лисенко М. П. Собівартість будівництва та шляхи її зниження. *Будівельна економіка*. 2020. № 6. С. 13 – 17.

20. Asdrubali F., Fronzetti Colladon A., Segneri L., Gandola D. M. LCA and energy efficiency in buildings: mapping more than twenty years of research. arXiv preprint. 2024. URL: <https://arxiv.org/abs/2409.00065>.

21. Bahr M., Laszig L. Productivity development in the construction industry and human capital: a literature review. arXiv preprint. 2021. URL: <https://arxiv.org/abs/2104.00129>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL www.kmu.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.

7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника». URL: <http://lib.pu.if.ua>.

9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.

11. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.

12. Мережа бізнес-інформації. URL: <https://bin.ua>.

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

14. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

Реквізити затвердження	Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1.
------------------------	---

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Усне опитування	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань зі самостійної роботи	
Тема 1. Економіка будівельної галузі	3	2	-	2	7
Тема 2. Основні засоби будівельного підприємства	3	2	-	2	7
Тема 3. Оборотний капітал будівельного підприємства	6	2	5	2	15
Тема 4. Персонал будівельного підприємства	6	2	5	2	15
Тема 5. Продуктивність, мотивація та оплата праці в будівництві	3	2	5	2	12
Тема 6. Витрати будівельного підприємства	3	2	5	2	12
Тема 7. Інвестиційно-інноваційна діяльність будівельного підприємства	3	2	5	2	12
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства	3	2	5	2	12
Разом	30	16	30	24	100

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, виконання вправ на практичних заняттях, розв'язування тестів, виконання завдань на самостійну роботу.

Опитування теоретичних питань

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення.
1	Здобувач вищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені помилки, неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу (теми), нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
2	Здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує матеріал та робить власні висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки та неточності.
3	Здобувач вищої освіти показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів.
1	Здобувач вищої освіти правильно відповідає на 51 – 69 % тестів.
2	Здобувач вищої освіти відповідає більше, ніж на 70 % тестів.

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Потрібне повторне виконання.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє матеріалом, не в змозі викласти зміст основних показників і висновків, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання.
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Завдання не виконані чи не відповідають результатам навчання.
1	Обсяг виконаної роботи становить від 51 % до 69 % від загального обсягу
2	Обсяг виконаних завдань становить від 70 % до 100 % від загального обсягу

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є **залік**.

Додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.